

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дошкільної та початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ О. І. Гура
«02» серпня 2021 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	БАКАЛАВРСЬКИЙ	МАГІСТЕРСЬКИЙ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	012 Дошкільна освіта	012 Дошкільна освіта
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Дошкільна освіта	Дошкільна освіта
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр дошкільної освіти	Магістр з дошкільної освіти
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ		Вихователь дітей дошкільного віку

РОЗРОБЛЕНО кафедрою дошкільної та початкової освіти факультету соціальної педагогіки та психології Запорізького національного університету

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Сущенко Л.О., завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти, док. пед. наук, професор; Скірко А.З., доцент кафедри дошкільної та початкової освіти, к.пед.наук; доцент кафедри дошкільної та початкової освіти; Чорна Г.В. викладач кафедри дошкільної та початкової освіти; Мамай Н.О., викладач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти, магістр соціальної педагогіки.

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КАФЕДРОЮ дошкільної та початкової освіти «30» серпня 2021, протокол № 1

Завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти

д-р.пед наук, професор

Сущенко Л.О.

Схвалено науково-методичною радою факультету соціальної педагогіки та психології

Протокол від «30» серпня 2021 № 1

Голова НМР факультету

Козич І.В.

ВСТУП

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом, що забезпечує комплексний підхід до організації практичної підготовки, системність, безперервність та послідовність змісту і завдань навчальних і виробничих практик спеціальності 012 – **Дошкільна освіта** освітньо-професійної програми **Дошкільна освіта**.

Наскрізна програма практичної підготовки складена на основі:

- освітньо-професійної програми бакалавр (пр. № 1 від 26.08.2020 Вченої ради ЗНУ) та відповідає стандарту вищої освіти спеціальності дошкільна освіта;
- освітньо-професійної програми магістр (пр. № 12 від 23.06.2020 Вченої ради ЗНУ) та відповідає стандарту вищої освіти спеціальності дошкільна освіта.

Комплекс навчальних і виробничих практик спрямований на формування умінь, навичок, компетентностей, що відповідають кваліфікації, яку отримує здобувач вищої освіти на кожному освітньому рівні та дає можливість займати відповідні посади.

Рівень вищої освіти	Бакалаврський
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Освітня кваліфікація	Бакалавр дошкільної освіти

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
1	Навчальна (ознайомча) (1 семестр)	3	Заклади дошкільної освіти	Здобувач освіти-практикант	<ul style="list-style-type: none"> - КЗ 4 здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; - КЗ 7 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - КЗ 9 здійснення безпечної діяльності; - КС 1 здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації; - КС 2 здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільн. віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага); - КС 7 здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і

					повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).
2	Навчальна практика «В групах раннього віку» (2 семестр)	6	Заклади дошкільної освіти (групи раннього віку)	Помічник вихователя	<ul style="list-style-type: none"> - КЗ 3 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - КЗ 4 здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; - КЗ 6 здатність до міжособистісної взаємодії; - КЗ 7 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - КЗ 8 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - КЗ 9 здійснення безпечної діяльності; - КС 4 здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей розвитку в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі); - КС 5 здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими; - КС 7 здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів); - КС 11 здатність до розуміння природи і

					<p>психологічних закономірностей формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності;</p> <p>- КС 19 здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.</p>
3	1) Навчальна «В групах молодшого дошкільного віку» (3 семестр)	6	Заклади дошкільної освіти	Асистент вихователя	<p>- КЗ 3 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>- КЗ 4 здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>- КЗ 6 здатність до міжособистісної взаємодії;</p> <p>- КЗ 8 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p> <p>- КЗ 9 здійснення безпечної діяльності;</p> <p>- КС 2 здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага);</p> <p>- КС 4 здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей розвитку в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі);</p> <p>- КС 11 здатність до розуміння природи і психологічних</p>

				<p>закономірностей формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності;</p> <p>- КС 12 здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва;</p> <p>- КС 19 здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.</p>
2) Навчальна практика «Навчання через гру» (3 семестр)		Заклади дошкільної освіти	Асистент вихователя	<p>- КЗ 6 здатність до ефективної міжособистісної взаємодії;</p> <p>- КЗ 8 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p> <p>- КС 14 здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку з урахуванням особливостей компетентнісного, діяльнісного, інтегративного підходу та застосуванням ігрових методів в організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти;</p> <p>- КС 21 здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.</p>

4	Навчальна (літня організаційно- дозвілєва) (4 семестр)	6	Заклади дошкільної освіти	Асистент вихователя, вихователь дітей середнього дошкільного віку	<ul style="list-style-type: none"> - КЗ 6 здатність до міжособистісної взаємодії; - КЗ 7 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - КЗ 8 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - КЗ 9 здійснення безпечної діяльності; - КС 2 здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага); - КС 7 здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів); - КС 11 здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності; - КС 14 здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку з урахуванням особливостей компетентнісного, діяльнісного, інтегративного
---	--	---	---------------------------------	---	---

					<p>підходу та застосуванням ігрових методів в організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> - КС 15 здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості; - КС 20 здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
5.	Навчальна «В групах старшого дошкільного віку» (5 семестр)	6	Заклади дошкільної освіти	На посаді вихователя ЗДО, асистента вихователя	<ul style="list-style-type: none"> - КЗ 4 здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; - КЗ 6 здатність до міжособистісної взаємодії; - КЗ 8 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - КЗ 9 здійснення безпечної діяльності; - КС 2 здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага); - КС 6 здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки; - КС 7 здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів); - КС 12 здатність до формування у дітей раннього

					<p>і дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва;</p> <p>- КС 14 здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку з урахуванням особливостей компетентнісного, діяльнісного, інтегративного підходу та застосуванням ігрових методів в організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти;</p> <p>- КС 17 здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу;</p> <p>- КС 18 здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці;</p> <p>- КС 21 здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.</p>
6	Виробнича «Педагогіка гри в закладах дошкільної освіти» (6 семестр)	6	Заклади дошкільної освіти	Практикант на посаді вихователя ЗДО	<p>- КЗ 4 здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>- КЗ 6 здатність до міжособистісної взаємодії;</p> <p>- КЗ 8 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p> <p>- КЗ 9 здійснення безпечної діяльності;</p> <p>- КС 2 здатність до розвитку</p>

					<p>в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага);</p> <p>- КС 4 здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей розвитку в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі);</p> <p>- КС 6 здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки;</p> <p>- КС 7 здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів);</p> <p>- КС 12 здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва;</p> <p>- КС 14 здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>з урахуванням особливостей компетентнісного, діяльнісного, інтегративного підходу та застосуванням ігрових методів в організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> - КС 18 здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці; - КС 19 здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
7	Виробнича «В групах дошкільного віку» (7 семестр)	6	Заклади дошкільної освіти	Практикант на посаді вихователя закладу дошкільної освіти	<ul style="list-style-type: none"> - КЗ 6 здатність до міжособистісної взаємодії; - КЗ 7 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - КЗ 8 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - КЗ 9 здійснення безпечної діяльності; - КС 2 здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага); - КС 4 здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей розвитку в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі); - КС 8 здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної

					<p>поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - КС 14 здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку з урахуванням особливостей компетентнісного, діяльнісного, інтегративного підходу та застосування ігрових методів в організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти; - КС 15 здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості; - КС 17 здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу; - КС 18 здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці; - КС 20 здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
8	Виробнича (в ролі вихователя) (8 семестр)	9	Заклади дошкільної освіти	Вихователь дітей дошкільного віку	<ul style="list-style-type: none"> - КЗ 3 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - КЗ 4 здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; - КЗ 4 здатність до міжособистісної взаємодії; - КЗ 7 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - КЗ 8 здатність застосовувати знання у

					<p>практичних ситуаціях;</p> <ul style="list-style-type: none"> - КЗ 9 здійснення безпечної діяльності; - КС 2 здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага); - КС 7 здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів); - КС 10 здатність складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням; - КС 12 здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва; - КС 14 здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку з урахуванням особливостей компетентнісного, діяльнісного, інтегративного підходу та застосування ігрових методів в організації освітнього процесу в
--	--	--	--	--	--

					закладах дошкільної освіти; - КС 19 здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками; - КС 20 здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами; - КС 21 здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини
--	--	--	--	--	---

МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Мета, завдання та зміст практик відповідають компетентностям та програмним результатам навчання, які визначені спеціальністю 012 Дошкільна освіта освітньою програмою Дошкільна освіта.

Головною метою навчальної (ознайомчої) практики є сформувати у студентів цілісне уявлення про різні типи закладів дошкільної освіти, особливості організації освітнього процесу в ЗДО, професійну діяльність тих осіб, які забезпечують повноцінне функціонування ЗДО, зокрема, директора, вихователя-методиста, вихователів, музичного керівника, практичного психолога, помічника вихователя, медичних працівників, працівників харчоблоку, іншого обслуговуючого персоналу.

Основні завдання практики:

- ознайомити студентів із сферою діяльності закладів дошкільної освіти, професійною діяльністю вихователів, інших працівників ЗДО;
- ознайомити студентів з історією розвитку різних типів закладів дошкільної освіти, змістом, напрямками роботи, специфікою діяльності;
- формувати позитивне враження студентів щодо обраної професії, формувати інтерес до закладів дошкільної освіти та професійної діяльності вихователя.
- формувати бажання здійснювати педагогічну взаємодію з дітьми.

Головною метою навчальної практики «В групах раннього віку» є поглиблення знань студентів з фахових дисциплін, оволодіння сучасними методами та формами організації освітнього процесу в групах раннього віку, формування професійних умінь, потрібних для догляду, розвитку, навчання та виховання дітей раннього віку, виховання відповідального ставлення до професійної діяльності, потреби постійно поповнювати власні знання та творчо застосовувати їх на практиці.

Основні завдання практики:

- ознайомити студентів з організаційно-педагогічною та методичною роботою в групах раннього віку, вчити студентів застосовувати знання з дисциплін дошкільної педагогіки, фахових методик у навчально-виховній роботі з дітьми раннього віку;

- формувати у студентів уміння визначати мету навчання і виховання дітей, планувати форми та зміст роботи, цілеспрямовано відбирати методи і прийоми організації режимних процесів у першу та другу половину дня, освітнього процесу в групах раннього віку; передбачати результати педагогічного впливу;

- вчити самостійно проводити розвивальну і виховну роботу з дітьми перших трьох років життя, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;

- розвивати вміння студентів спостерігати навчально-виховний процес в групах раннього віку, аналізувати роботу вихователя та свою власну;

- формувати вміння налагоджувати взаємодію з родинами для забезпечення єдиних підходів до розвитку та виховання дітей раннього віку, проводити різні форми роботи з батьками: бесіди, консультації тощо;

- розвивати у студентів відповідальне ставлення до безпеки життєдіяльності маленьких дітей, виховувати турботливе ставлення до них, їхнього розвитку і здоров'я;

- виховувати у студентів любов до педагогічної професії, дітей стимулювати до поглиблення педагогічних знань та удосконалення педагогічних здібностей.

Головною метою навчальної практики «В групах молодшого дошкільного віку» є формування у майбутніх вихователів дітей дошкільного віку професійної компетентності щодо реалізації Базового компонента дошкільної освіти в умовах гуманізації педагогічного процесу, що базується на особистісно-орієнтованій взаємодії дитини і педагога. Педагогічна практика повинна не лише забезпечити формування педагогічних умінь, але й професійних властивостей і якостей особистості студента.

Основні завдання практики:

- ознайомити студентів з організаційно-педагогічною та методичною роботою в дошкільних групах навчального закладу, вчити студентів застосовувати знання з дошкільної педагогіки та фахових методик у навчально-виховному процесі;

- формувати у студентів уміння відбирати методи і прийоми організації режимних моментів у першу і другу половину дня освітнього процесу; передбачати результати педагогічного впливу;

- сприяти виробленню у студентів умінь та навичок професійної діяльності;

- вчити студентів самостійно проводити розвивальну і виховну роботу з дітьми дошкільного віку, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;

- формувати у студентів вміння налагоджувати взаємодію з родинами для забезпечення єдиних підходів до розвитку та виховання дітей дошкільного віку в умовах перебудови системи освіти, удосконалювати форми роботи з батьками;

- розвивати вміння студентів спостерігати за перебігом педагогічного процесу і поступово включатися в самостійну роботу з дітьми дошкільного віку;

- виховувати інтерес до особистості дошкільника, до діяльності педагога;

- формувати у майбутніх вихователів дітей дошкільного віку професійні компетенції щодо реалізації Базового компонента дошкільної освіти в умовах гуманізації педагогічного процесу, що базується на особистісно-орієнтованій взаємодії дитини і педагога;

- виховувати турботливе ставлення до здоров'я дітей, формувати відповідальне відношення до безпеки життєдіяльності дошкільнят під час навчально-виховного процесу;

- формувати у студентів не тільки педагогічні уміння, але й професійні властивості і якості особистості, зокрема перцептивні (співчуття і співпереживання, вміння поставити себе на місце дитини);

Головною метою навчальної практики «Навчання через гру» є формування практичних вмінь та навичок застосування ігрових та діяльнісних методів навчання, які

необхідні майбутньому педагогу (вихователю) при організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

Основні завдання практики:

- сприяти усвідомленню шляхів практичної реалізації ігрового та діяльнісного підходів в освітньому процесі закладу дошкільної освіти;
- сприяти формуванню вміння створювати діяльнісне освітнє середовище ;
- спонукати використовувати діяльнісний підхід як наскрізний в освітньому процесі закладу дошкільної освіти;
- спонукати реалізовувати педагогічну взаємодію з дітьми дошкільного віку, яка базується на діяльнісному підході;
- вдосконалювати навички аналізу проведених режимних процесів та занять, планувати подальшу діяльність з урахуванням висновків;
- розвивати гнучкість поведінки, критичність мислення, саморегуляцію, рефлексію, вміння отримувати та використовувати зворотній зв'язок.

Головною метою навчальної «літньої організаційно-дозвілєвої» практики є поглиблення знань студентів з фахових дисциплін, оволодіння сучасними методами та формами організації освітнього процесу з дітьми дошкільного віку в літній оздоровчий період, формування знань про способи оздоровлення дошкільників, формування практичних навичок організації ігрової діяльності з дітьми.

Основні завдання практики:

- вчити студентів організувати освітній процес дітей дошкільного віку відповідно до сучасних вимог педагогічної науки, шукати шляхи його оптимізації;
- формувати у студентів систему педагогічних умінь, необхідних для виконання функцій вихователя закладу дошкільної освіти: – планувати освітній процес: ставити мету, цілеспрямовано добирати засоби, методи і прийоми організації освітнього процесу;
- формувати вміння складати конспекти різних форм роботи з дітьми; прогнозувати результати навчально-виховного впливу; – реалізовувати намічену мету виховання і навчання під час проведення різних форм роботи з дітьми, організовувати різні види діяльності дошкільників; будувати роботу з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, динаміки їхнього розвитку;
- формувати вміння проводити фізкультурно-оздоровчі заходи, спрямовані на зміцнення здоров'я дітей (враховуючи оздоровчий потенціал літнього періоду);
- створювати умови для цікавого змістовного життя дітей в дитячому садку в літній період;
- вчити організовувати дитячий колектив, проводити індивідуальну роботу з дітьми; вдосконалювати вміння студентів аналізувати свою педагогічну діяльність, самостійно знаходити шляхи її покращення, ставити завдання щодо власної самоосвіти;
- формувати вміння налагоджувати взаємодію з родинами для забезпечення єдиних підходів до розвитку та виховання дітей раннього віку, проводити різні форми роботи з батьками: бесіди, консультації тощо;
- розвивати у студентів відповідальне ставлення до безпеки життєдіяльності маленьких дітей, виховувати турботливе ставлення до них, їхнього розвитку і здоров'я;
- виховувати у студентів зацікавленість до взаємодії з дітьми.

Головною метою навчальної практики «В групах старшого дошкільного віку» є формування у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти вміння застосовувати теоретичні знання на практиці під час організації освітнього процесу в групах старшого дошкільного віку в ЗДО.

Основні завдання практики:

- ознайомити студентів з організаційно-педагогічною та методичною роботою в групах старшого дошкільного віку ЗДО, вчити студентів застосовувати знання з дошкільної педагогіки та фахових методик на навчальній практиці;
- формувати у студентів уміння організовувати освітній процес у першу і другу половину дня з дітьми старшого дошкільного віку;
- сприяти виробленню у студентів умінь та навичок професійної діяльності;
- вчити студентів самостійно проводити освітню роботу з дітьми дошкільного віку, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;
- формувати у студентів вміння налагоджувати взаємодію з родинами для забезпечення єдиних підходів до розвитку та виховання дітей дошкільного віку в умовах перебудови системи освіти, удосконалювати форми роботи з батьками;
- розвивати вміння студентів спостерігати за перебігом педагогічного процесу і поступово включатися в самостійну роботу з дітьми дошкільного віку;
- виховувати інтерес до особистості дошкільника, до діяльності педагога;
- виховувати турботливе ставлення до здоров'я дітей, формувати відповідальне відношення до безпеки життєдіяльності дошкільнят під час освітнього процесу.

Головною метою виробничої практики «Педагогіка гри в закладах дошкільної освіти» є формування практичних вмінь та навичок щодо організації ігрової діяльності з дітьми дошкільного віку з урахуванням інноваційних технологій дошкільної освіти, сучасних змін в українській та європейській системі дошкільної освіти.

Основні завдання практики:

- сприяти усвідомленню сутності діяльнісного підходу як наскрізного;
- застосовувати раніше вивчений і зібраний арсенал інструментів діяльнісного навчання в організації освітнього процесу в ЗДО ;
- реалізувати у практичній діяльності знання щодо теоретико-методологічних засад проєктування в закладі дошкільної освіти;
- сприяти формуванню вміння створювати діяльнісне освітнє середовище ;
- спонукати реалізовувати педагогічну взаємодію з дітьми дошкільного віку, яка базується на діяльнісному підході;
- вдосконалювати навички аналізу проведених режимних процесів та занять, формувати навички прогнозування;
- розвивати гнучкість поведінки, критичність мислення, вміння швидко знайти вихід із ситуації.

Головною метою виробничої практики «В групах дошкільного віку» є формування у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти вміння застосовувати теоретичні знання на практиці під час організації освітнього процесу в групах дошкільного віку в ЗДО.

Основні завдання практики:

- ознайомити студентів з організаційно-педагогічною та методичною роботою в групах дошкільного віку ЗДО, вчити студентів застосовувати знання з дошкільної педагогіки та фахових методик на виробничій практиці;
- формувати у студентів уміння організовувати освітній процес у першу і другу половину дня з дітьми дошкільного віку;
- сприяти виробленню у студентів умінь та навичок професійної діяльності;
- вчити студентів самостійно проводити освітню роботу з дітьми дошкільного віку, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;

- формувати у студентів вміння налагоджувати взаємодію з родинами для забезпечення єдиних підходів до розвитку та виховання дітей дошкільного віку в умовах перебування системи освіти, удосконалювати форми роботи з батьками;
- розвивати вміння студентів спостерігати за перебігом педагогічного процесу і поступово включатися в самостійну роботу з дітьми дошкільного віку;
- виховувати інтерес до особистості дошкільника, до діяльності педагога;
- виховувати турботливе ставлення до здоров'я дітей, формувати відповідальне відношення до безпеки життєдіяльності дошкільнят під час освітнього процесу.

Головною метою виробничої практики (в ролі вихователя) є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності на посаді вихователя дошкільного навчального закладу.

Основні завдання практики:

- вчити студентів застосовувати психолого-педагогічні знання в освітній роботі з дітьми дошкільного віку;
- формувати у студентів систему педагогічних умінь: – спостерігати і аналізувати освітній процес в групі закладу, дошкільної освіти визначати ефективність педагогічного впливу;
- формувати вміння якісно виконувати функції вихователя ЗДО, співпрацювати з дитячим колективом, педагогічним колективом, батьками;
- формувати професійна та особистісні якості конкурентноспроможного, висококваліфікованого вихователя ЗДО.

Рівень вищої освіти	Магістерський
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Освітня кваліфікація	Магістр з дошкільної освіти
Професійна кваліфікація	Вихователь дітей дошкільного віку

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Вміння (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
1	Виробнича практика (педагогічна)	9	Заклади дошкільної освіти	Вихователь дітей дошкільного віку	<ul style="list-style-type: none"> - ЗК 2 здатність генерувати нові ідеї (креативність); - ЗК 3 здатність проведення досліджень на відповідному рівні; - ЗК 4 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - ЗК 5 здатність працювати в команді; - СК 1 здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій; - СК 5 здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної освіти; - СК 9 здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.
2	Виробнича практика (управлінська)	9	Заклади дошкільної освіти	Вихователь-методист закладу дошкільної освіти	<ul style="list-style-type: none"> – ЗК 1 здатність діяти соціально відповідально та свідомо; – ЗК 2 здатність генерувати нові ідеї (креативність); – ЗК 5 здатність працювати в команді; – СК 2 здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти;

					– СК 4 готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти; – СК 6 здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості; – СК 8 здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.
--	--	--	--	--	--

МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Мета, завдання та зміст практик відповідають компетентностям та програмним результатам навчання, які визначені спеціальністю 012 Дошкільна освіта освітньою програмою Дошкільна освіта.

Головною метою виробничої (педагогічної) практики є забезпечення формування у майбутніх фахівців дошкільної освіти умінь самостійно застосовувати в практичній роботі з дошкільниками знання, одержані в процесі навчання; включення магістрантів у центральну за значенням, орієнтовно - рефлексивну частину дальності педагога ЗДО, а саме у проведення самостійного дослідження; набуття навичок застосування методів наукових досліджень, проведення науково-дослідної роботи, формування у майбутніх вихователів дітей дошкільного віку професійної компетентності щодо реалізації Базового компонента дошкільної освіти, набуття досвіду науково-дослідної роботи засобами використання досягнень сучасної психолого-педагогічної науки та практики у розв'язанні актуальних протиріч.

Основні завдання практики:

– введення магістрантів у наявну ситуацію проходження практики – вербалізація її суттєвих компонентів, аспектів і зовнішніх обставин, актуальних для визначення кожним магістрантом предметної області власного дослідження;

– забезпечення орієнтації магістрантів у концептуальній основі роботи. (визначення робочих понять дослідження і розробка програми дослідження. Серед робочих понять виділяються – проблема, мета, засоби, об'єкт, предмет, завдання, гіпотеза дослідження, методи, вірогідні результати);

– формувати вміння підбирати матеріали, діагностичні методики, складати анкети до проведення констатувального етапу педагогічного експерименту за тематикою магістерського дослідження;

– допомога у підготовці зібраних емпіричних матеріалів до їх формального узагальнення, зокрема, засобами кількісного опису з використанням статистичної обробки;

– забезпечення орієнтації магістрантів у основних вимогах до оформлення проведеного дослідження у вигляді наукового звіту. Створення установки на те, що такий звіт стає основою для підготовки різних форм наукової продукції: для виступів з доповідями і повідомленнями, для написання тезисів, статей;

- закріплювати знання студентів з організаційно-педагогічною та методичною роботою в дошкільних групах навчального закладу, вчити студентів застосовувати знання з дошкільної педагогіки та фахових методик в освітньому процесі;
- формувати у студентів уміння відбирати методи і прийоми організації режимних моментів у першу і другу половину дня освітнього процесу; передбачати результати педагогічного впливу;
- сприяти виробленню у студентів умінь та навичок професійної діяльності;
- формувати у студентів вміння налагоджувати взаємодію з родинами для забезпечення єдиних підходів до розвитку та виховання дітей дошкільного віку в умовах перебування системи освіти, удосконалювати форми роботи з батьками;
- організація і проведення підсумкової конференції з виступами магістрантів за підсумками проведеної роботи з організацією взаємооцінювання і самооцінювання за актуальними критеріями.

Головною метою виробничої (управлінської) практики є забезпечення закріплення теоретичних знань з організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти, методичного забезпечення освітнього процесу та управління ним; набуття здобувачами вищої освіти практичних навичок цієї роботи.

Основні завдання практики:

- ознайомити з нормативно-правовою базою діяльності закладу дошкільної освіти; з функціональними обов'язками менеджера дошкільної освіти;
- формувати вміння та навички із забезпечення організації освітнього процесу у дошкільному закладі;
- ознайомити з традиційними та інноваційні технологіями організації і проведення методичної роботи у закладі дошкільної освіти;
- розвивати вміння здійснювати моніторингову діяльність в управлінні закладом дошкільної освіти.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст всіх видів практик визначається наскрізною програмою і робочою програмою практики. Робочі програми практик складаються керівниками практик, затверджуються кафедрою дошкільної та початкової освіти, відповідальною за проведення практики, науково-методичною радою факультету соціальної педагогіки та психології та вченою радою факультету соціальної педагогіки та психології Запорізького національного університету.

Повноцінна реалізація закладених в основу програм практик головних завдань передбачає проходження студентами 3-х послідовних етапів роботи: початкового, основного, завершального.

Студент-практикант повинен:

На початковому (установчому) етапі:

- бути присутнім на установчій конференції з практики;
- ознайомитися із програмою;
- отримати індивідуальне завдання у керівника і узгодити з ним календарний план роботи на період проходження практики;
- індивідуальне завдання занести у щоденник практики.

На основному етапі (період проходження практики):

- якісно і повністю виконувати індивідуальне завдання;
- систематично доповідати керівнику практики про виконані завдання;
- вести щоденник практики.

На завершальному (підсумковому) етапі:

- підготувати звіт з практики у відповідності до вимог програми практики;
- своєчасно здати у встановлений термін звіт з практики на кафедру.

Звіт повинен містити наступну інформацію:

- опис цілей завдань практики;
- календарний план;
- аналіз діяльності здобувача освіти на практиці;
- опис отриманих результатів;
- висновки, оцінку своєї діяльності, набутого практичного досвіду, пропозиції щодо удосконалення змісту і організації практики.

Зміст різних видів практик сприяє формуванню у студентів професійної компетентності, оволодінню різноманітними методами і формами здійснення педагогічної діяльності, опрацюванню алгоритмів вирішення конкретних завдань, що виникають у практичній роботі вихователя закладів дошкільної освіти.

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ПРАКТИКИ

Контроль за роботою студентів під час практики здійснюють:

– *від університету:* методисти від кафедр, керівники практики, які відповідають за організацію практики, завідувачі кафедр, які забезпечують проведення практики, заступник декана факультету соціальної педагогіки та психології з навчальної роботи, декан факультету соціальної педагогіки та психології;

– *від бази практики:* керівник практики від бази практики.

Види та форми поточного та підсумкового контролю визначаються робочими програмами практик та навчальними планами.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Основними видами звітної документації є звіт студента про проходження практики та щоденник практики. Інші види звітної документації визначаються робочими програмами практик, за пропозиціями випускових кафедр та затверджуються радами факультетів.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання роботи студентів під час проходження практик визначаються робочими програмами практик. Підсумки практик підводяться керівниками практики від кафедр на підставі оцінювання роботи студентів на базах практик, оформлення звітної документації та захисту звітів. Оголошення оцінок за проходження практик відбувається на підсумкових конференціях. Результати практик обговорюються на засіданнях кафедр, науково-методичної та вченої ради факультету соціальної педагогіки та психології.